

Samhällsbyggnadsnämnden

Protokoll

Sammanträdesdatum: 2026-05-27

Tid: kl. 09:00-17:00

Plats: Förvaltningshuset, Amsterdam

Paragrafer: §122, §125, §138, §141

Justeringsdatum: 2026-05-27

Anslag sätts upp: 2026-05-27

Anslag tas ned: 2026-06-18

Sekreterare   Anette Paulsen

Ordförande   Anders Ekman (C)

Justerare   Mikael Brodin (M)

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag på kommunens anslagstavla.

Protokollets förvaringsplats: Förvaltningshuset Arkiv plan 3

Närvaro

Ledamöter	Närvarande	Frånvarande	Tjänstgörande ersättare
Elin Lundgren, vice ordf. (S)	x		
Kent Edin (S)	x		
Moa Mörk (S)		x	Per Lagheim (S) §§ 122,125,138,141
Mårten Gulin (MP)		x	Tomas Falk (MP) §§ 122,125,138,141
Anders Ekman, ordförande (C)	x		
Azad Taher (L)		x	Björn Belin (L) §§ 122,125,138
Rosmari Holmgren (KD)	x		
Mikael Brodin, 2:e vice ordf. (M)	x		
Bengt Nises (M)	x		
Maria Ahlmén (M)		x	Henrik Ahlstedt (M) §§ 122,125,138,141
Seppo Laine (V)	x		
Christer Larsson (SD)		x	Krister Nilsson (SD) §§ 122,125,138,141
Christoffer Larsson Othén (SD)		x	Åsa Norling (SD) §§ 122,125,138,141
Ersättare			
Per Lagheim (S)	x		
Tomas Falk (MP)	x		
Erik Holmestig (C)	x		
Björn Belin (L)	x		
William Lund (KD)	x		
Henrik Ahlstedt (M)	x		
Christian Gruffman (M)		x	
Krister Nilsson (SD)	x		
Åsa Norling (SD)	x		

Övriga närvarande

Eva Jackson, sektorchef

Anette Paulsen, nämndsamordnare

Justerare	Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum 2026-05-27

Ärendelista

§ 122 Medel till torg

§ 125 Ersättning till jägare för kostnader kopplade till cesiumprovtagning

§ 138 Naturreseptat Almkärret

§ 141 Taxa för upplåtelse av offentlig plats

Justerare			Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum 2026-05-27

§ 122 Medel till torg

Diarienummer: 26SBN177

Beslut

Att ansöka om 500 tkr från kommunstyrelsen för driftåtgärder på och kring Stortorget under 2026.

Att ärendet justeras omedelbart.

Ärendebeskrivning

Under arbetet med torgprogrammet, som inkluderade en enkät till allmänheten och flera workshops med fastighetsägare och näringsliv, framkom många behov och förslag på åtgärder för att göra Stortorget mer levande, trivsamt och attraktivt.

Vissa av dem hoppas vi kunna genomföra redan i år, som t.ex. att aktivera bondtorget, förbättra belysningen, tillföra en trygghetsskapande aktivitet bakom Brända bocken, skapa ett mattorg och se till att torget är rent, snyggt och omhändertaget.

Det senare inkluderar (förutom nya fräscha sopkärl, som är på väg ut) tvätt av marken, möblerna och markiserna, samt daglig städning med gatudammsugare.

Den nya utrustningen belastar investeringsbudgeten, men skötselåtgärderna kräver utökade driftmedel om 500 tkr, vilka föreslås sökas från kommunstyrelsen.

Handlingar i ärendet

- Tjänsteskrivelse - Medel till torg, dnr 26SBN177-1
- Bilaga 1 Stortorget, dnr 26SBN177-2

Justerare			Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum 2026-05-27

§ 125 Ersättning till jägare för kostnader kopplade till cesiumprovtagning

Diarienummer: 26SBN100

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att godkänna ansökan om medel motsvarande 150 000 kr för år 2026 för hantering av cesium i samband med vildsvinsjakt.

Att Samhällsbyggnadsnämnden äskar motsvarande 150 000kr från Kommunstyrelsen för att täcka dessa kostnader.

Att ärendet direktjusteras.

Ärendebeskrivning

I samband med katastrofen i Tjernobyl drabbades Gävle kommun särskilt hårt av nedfall i form av cesium 137. Även om halterna har minskat finns det ett betydande undantag: cesium i vildsvinskött.

Medlen används för att lämna ekonomisk ersättning till jägare motsvarande deras kostnader för cesiumanalys av kött tillhörande vildsvin och för omhändertagande av de djurkroppar som inte godkänns som livsmedel (deponi).

Ansökan har tidigare beviljats sedan år 2021, en ny ansökan för 2026 har inkommit.

Det får även fortsatt anses vara ett allmänt intresse för Gävle kommun och dess invånare att, trots det principiella förbudet mot understöd till enskild (som i princip kräver lagstöd), lämna ett ekonomiskt understöd till jägare för provtagning av cesium 137 och för deponering av sådana djurkroppar som inte är tjänliga som livsmedel.

Handlingar i ärendet

- Tjänsteskrivelse, dnr 26SBN100-2
- Ansökan för 2026, dnr 26SBN100-1
- Avtal om hantering vildsvin 2026, dnr 26SBN100-3

Justerare			Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum 2026-05-27

§ 138 Naturreservat Almkärret

Diarienummer: 25SBN368

Beslut

Att Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige att besluta, med stöd av 7 kapitlet 4 § miljöbalken (1998:808), det område som avgränsats på karta nedan, och med den gräns som slutligen märks ut i fält, som naturreservat från och med 2026-08-01.

Att naturreservatets namn ska vara Almkärrets naturreservat.

Att för att tillgodose och uppnå syftet med naturreservatet förordnar Gävle kommun med stöd av 7 kapitlet 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet (se Föreskrifter för naturreservatet samt karta i beslutsunderlag).

Att Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige att besluta i enlighet med 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. skötselplan enligt beslutsunderlag för naturreservatets långsiktiga vård.

Att förvaltare för naturreservatet ska vara Gävle kommun.

Att beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Att föreskrifterna om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet och om ordningen i övrigt inom naturreservatet gäller omedelbart, även om de överklagas, jämför 7 kapitlet 30 § andra stycket miljöbalken.

Att Samhällsbyggnadsnämnden direktjusterar beslutet.

Ärendebeskrivning

Samhällsbyggnadsnämnden har fått uppdraget att bilda tre nya naturreservat. Först ut är naturreservat Almkärret i Ersbo industriområde.

Yrkanden

Ordförande Anders Ekman (C) yrkar bifall.

Mikael Brodin (M), Bengt Nises (M) och Henrik Ahlstedt (M) yrkar avslag.

Justerare			Utdragsbestyrkande

Samhällsbyggnadsnämnden

Sid 7(11)

Sammanträdesdatum 2026-05-27

Beslutsgång

Ordföranden ställer sitt förslag om bifall mot Moderaternas förslag om avslag och finner att nämnden beslutar enligt ordförandens förslag.

Votering

Votering begärs. Nämnden godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för ordförandens förslag om bifall.

Nej-röst för Moderaternas förslag om avslag.

Resultat

Med 8 ja-röster för ordförandens förslag om bifall och 5 nej-röster för Moderaternas förslag om avslag beslutar nämnden i enlighet med ordförandens förslag.

Redovisning av röster

Ja-röster: Elin Lundgren (S), Kent Edin (S), Per Lagheim (S), Tomas Falk (MP), Anders Ekman (C), Björn Belin (L), Rosmari Holmgren (KD), Seppo Laine (V)

Nej-röster: Mikael Brodin (M), Bengt Nises (M), Henrik Ahlstedt (M), Krister Nilsson (SD), Åsa Norling (SD)

Reservationer

Mikael Brodin (M), Bengt Nises (M) och Henrik Ahlstedt (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna avslagsyrkandet.

Krister Nilsson (SD) och Åsa Norling (SD) reserverar sig mot beslutet.

Handlingar i ärendet

- Tjänsteskrivelse - Almkärrets naturreservat, dnr 25SBN368-2
- Beslutshandling Almkärrets naturreservat, dnr 25SBN368-1

Justerare			Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum 2026-05-27

§ 141 Taxa för upplåtelse av offentlig plats

Diarienummer: 26SBN61

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige besluta att anta nya allmänna bestämmelser och avgifter för upplåtelser av offentlig plats enligt bilaga samt att dessa ska gälla från och med 1 juli 2026.

att tidigare beslut av kommunfullmäktige som avser allmänna bestämmelser och avgifter för upplåtelse av offentlig plats upphör att gälla den 30 juni 2026.

att delegera till samhällsbyggnadsnämnden att nämnden får besluta om indexjustering av avgifterna i taxan årligen utifrån KPI. De nya avgifterna enligt bilaga utgör basavgift för indexjusteringen, basåret är 2020 och bastalet är oktober månad före det kalenderår som avgifterna börjar att gälla.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att justera beslutet omedelbart.

Ärendebeskrivning

Av 1 § lagen om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentlig plats, m.m. framgår att om tillstånd enligt 3 kap 1 § ordningslagen har lämnats i fråga om sådan offentlig plats som står under kommunens förvaltning, får kommunen ta ut ersättning för användningen. Rätt att ta ut ersättning föreligger också i fråga om användning, som avser salutorg eller liknande plats som kommunen har upplåtit till allmän försäljningsplats. Grunder för beräkning av avgiften beslutas av kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige beslutade den 19 juni 2023, § 84, att anta taxa för upplåtelse av offentlig plats inom Gävle kommun. Sektor Livsmiljö har därmed funnit det lämpligt att genomföra en översyn av de allmänna bestämmelserna och avgifterna i taxan för upplåtelse av offentlig plats. Ett syfte med översynen har varit att skapa en tydlig struktur som förenklar tillämpningen. En annan avsikt med översynen har varit att införa nyanserade avgifter för torghandeln i taxan. Sektor Livsmiljö har även sett över huruvida avgifterna är skäliga bland annat genom en jämförelse med referenskommunerna Örebro, Uppsala, Västerås, Norrköping, Linköping och Eskilstuna som är jämförbara med Gävle kommun.

En av de främsta ändringarna i den nya taxan är att uteserveringar föreslås möjliggöras året om. Nya kategorier införs för uthyrningsverksamhet avseende

Justerare			Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum 2026-05-27

utrustning för friluftsliv och aktiviteter, digitala skyltar och försäljning av ekologiskt odlade varor. En ny kategori för övriga upplåtelser införs, med syfte att användas i de fall ett ändamål inte går att härleda till annan kategori. Avgift för kvälls- och nattpass på salutorg införs och även så kallad Stockholmsställning införs vilket möjliggör differentierad avgift inom byggändamål.

En annan ändring är att flera kategorier tas bort eller sammanförs. Tidigare fanns till exempel många olika försäljningskategorier, flera av dessa samlas i syfte att förenkla avgiftsdebitering och ge bättre förutsebarhet för tillståndshavarna. Torghandelsplatser förenklas till att avse antal dagar som platsen används för att ge flexibilitet i hur tillståndet formuleras. Det så kallade Bondtorget, inom Stortorget där viss försäljning varit avgiftsfri, tas bort. Syftet är att förtydliga att det är ändamålet med upplåtelsen som avgör om den är avgiftsfri eller inte, inte den specifikt upplåtna ytan.

Ytterligare en ändring är att lägre avgifter införs. Det gäller främst i fråga om uteserveringar, evenemang samt reklamskyltar. Så kallad stadsodling föreslås bli avgiftsfri.

Kommunens egen avgift för handläggning av tillstånd till upplåtelse av offentlig plats tas bort. Enligt 2 kap 5 § kommunallagen får en kommun för tjänster och nyttigheter som de är skyldiga att tillhandahålla endast ta ut avgifter om det följer av lag eller annan författning. Av lagen om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentlig plats, m.m. framgår att kommunen får ta ut ersättning för tillståndshavarens användande av den offentliga platsen, inte kommunens handläggning av ärenden enligt 3 kap 1 § ordningslagen.

Även zonindelningen i taxan för upplåtelse av offentlig plats har reviderats. Dels har zon A utvidgats till att utöver Stortorget även avse Rådhusorget, Söderbacken och Södra Kungsgatan fram till Södermalmstorg, dels närliggande områden till Stortorget och Rådhusorget och del av Drottninggatan. Även zon B har utvidgats till att avse Boulognerskogen, delar av Brynäs, inklusive Ahlgrens torg. Evenemang föreslås få differentierad avgift utifrån zonerna. Tidigare har endast syftet med upplåtelsen kunnat avgöra avgiften.

Samhällsbyggnadsnämnden föreslås få delegation från kommunfullmäktige att besluta om årlig indexjustering av taxan. Avgifterna (basavgifterna) ska baseras på konsumentprisindextalet (totalindex med 2020 som basår) för oktober månad (bastalet) före det kalenderår som avgifterna börjar att gälla. För varje följande kalenderår får samhällsbyggnadsnämnden besluta att

Justerare			Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum 2026-05-27

avgifterna ska justeras den 1 januari så att de följer indexändringar till oktober månad närmast före det aktuella kalenderårets början. Jämförelse ska alltid ske med närmast föregående oktober månad. Utgående avgift ska aldrig vara lägre än avgiften föregående år. För den taxa som kommunfullmäktige beslutar att gälla från och med 1 juli 2026 är bastalet oktober 2025 (totalindex med 2020 som basår) och gäller till dess att samhällsbyggnadsnämnden beslutar att indexjustera enligt kommunfullmäktiges delegation.

Yrkanden

Seppo Laine (V) yrkar på följande tillägg: att ge förvaltningen i uppdrag att utreda hur man kan skapa en yta vid åkanten från kulturhuset Agnes framtill länsmuseum som under sommartid kan upplåtas utan kostnad för kommuninvånare att sälja böcker och konst, och tillåta en uppställning av enklare regnskydd som marknadsstånd, bord och tält om max 3x3 meter.

Ordförande Anders Ekman (C) yrkar avslag på tilläggsförslaget.

Beslutsgång

Ordföranden ställer Seppo Laines (V) tilläggsförslag mot avslag och finner att nämnden beslutar att avslå tilläggsförslaget.

Votering

Votering begärs. Nämnden godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för ordförandens förslag om avslag.

Nej-röst för Seppo Laines (V) tilläggsförslag.

Resultat

Med 12 ja-röster för ordförandens förslag om avslag och 1 nej-röst för Seppo Laines (V) tilläggsförslag beslutar nämnden i enlighet med ordförandens förslag.

Redovisning av röster

Ja-röster: Elin Lundgren (S), Kent Edin (S), Per Lagheim (S), Tomas Falk (MP), Anders Ekman (C), Björn Belin (L), Rosmari Holmgren (KD), Mikael Brodin (M), Bengt Nises (M), Henrik Ahlstedt (M), Krister Nilsson (SD), Åsa Norling (SD)

Nej-röster: Seppo Laine (V)

Justerare			Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum 2026-05-27

Reservationer

Seppo Laine (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna tilläggsyrkandet.

Beslutsgång

Ordförande frågar sedan nämnden om man kan besluta enligt huvudförslaget och finner så.

Handlingar i ärendet

- Tjänsteskrivelse - Taxa för upplåtelse av offentlig plats, dnr 26SBN61-16
- Förslag - Taxa för upplåtelse av offentlig plats i Gävle kommun, dnr 26SBN61-18
- Näringslivskonsekvensanalys 2026-04-17, dnr 26SBN61-3
- Promemoria 2026-04-17, dnr 26SBN61-2
- Remissyttrande från Gävle Citysamverkan. Nya taxor för upplåtelse av offentlig plats i Gävle kommun., dnr 26SBN61-14
- Remissyttrande från Murtek. Nya taxor för upplåtelse av offentlig plats i Gävle kommun., dnr 26SBN61-15

Justerare			Utdragsbestyrkande